

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystoimen johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
talous- ja hallintopäällikkö Pilvi Kalliomaa, 050 383 4260
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Toiminta

Sosiaali- ja terveystoimen näkökulmasta keskeisiä kaupungin strategisia linjauksia ovat ”Kuntalainen keskiössä”, ”Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen” sekä ”Elinvoimainen kaupunki”. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen sekä monialainen yhteistyö toteutuvat kaikessa toiminnassa.

Toimialan vision mukaan teemme asioita uudella tavalla asiakkaan ja kuntalaisen hyväksi ja olemme pääkaupunkiseudun sote-kentässä ketterä, uudistuva ja tehokas toimija.

Sosiaali- ja terveystoimessa vuoden alussa alkanut koronapandemia vaikutti kaikkien tulosaluiden toimintaan. Sen rinnalla valmistauduimme Apotin käyttöönottoon ja Länsi-Uudenmaan sote-hankkeen alkamiseen.

Kyky tunnistaa muutostarpeet ja reagoida muuttuneeseen toimintaympäristöön nopeasti ovat tekijöitä, joka auttoivat selviytymisessä vaikeassa tilanteessa. Terveysaseman tilojen käyttö ja toiminta muutettiin nopeasti uutta tilannetta vastaavaksi ja infektiovastaanotto eriytettiin muusta toiminnasta. Suun terveydenhuollon vastaanottotoimintaa jouduttiin rajoittamaan, koska tietoa siitä, miten turvallinen hammashoito onnistuu, ei ollut heti käytettävissä. Erityisellä huolellisuudella suunniteltiin vanhuspalvelujen toimintatavat.

Pandemia-aika on pakottanut sekä kuntalaiset että henkilökunnan uuden oppimiseen. Yhteistyö eri toimijoiden välillä on sujunut hyvin. IT-yksikkö mahdollisti nopean siirtymän etävastaanottojen aloittamiseen ja uusien kokouskäytäntöjen oppimiseen.

Palvelutarpeen ja resurssien riittävyyden arviointi on jatkuvaa. Väestön määrä ja ikärakenne muuttuvat, terveyspalvelujen käyttäjäksi kirjautuu jatkuvasti uusia muiden kuntien asukkaita (yhteensä 2020 lopussa noin 2000 henkilöä), mikä heijastuu vastaanoton lisäksi neuvolan, fysioterapian ja suun terveydenhuollon palvelujen kysyntään.

Palvelujen virtaviivaistaminen digitaalisten palvelujen avulla, toimintamallien kehittäminen, hoitopolkujen selkiyttäminen Leanin avulla sekä Lean-periaatteisiin perustuva johtaminen on ollut keino lisätä sekä palvelujen saatavuutta, että laatua ja tuottavuutta. Palveluohjaus, monialainen yhteistyö ja palvelujen integrointi lisäävät toiminnan tuloksellisuutta.

Seurannassa näkökulmana on asiakaslähtöisyys eli osallisuus, asiakaskokemus ja palvelujen saatavuuden parantaminen. Toiminnallisen kyvykkyyden mittareina ovat digitaalisten palvelujen käyttö, palveluprosessien sujuvuus ja palvelujen

saatavuuden parantaminen. Henkilöstökokemuksen seuraamisen tukena oli vuonna 2020 mm. Pulssi-mittari. Vaikuttavuus ja laatu näkyvät hyvinvoivana väestönä, terveyserojen kaventumisena ja organisaation hyvänä maineena palveluntuottajana. Väestön hyvinvoinnin ja terveyserojen kehittymistä seurataan osallistumalla tutkimuksiin, kuten Finsote2018. Vuonna 2020 olimme mukana valmistelemassa pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimusta, joka toteutetaan keväällä 2021.

Sote-muutosvaiheessa on ollut tärkeää vahvistaa ketterän oppimisen taitoja, systeemiajattelua, uusia toimintatapoja ja henkilöstön hyvinvointia tukevia rakenteita. Merkittävä henkilöstöön ja asiakastyöhön heijastuva muutos on Apotti-asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto, joka siirtyi koronapandemian takia marraskuulta 2020 huhtikuulle 2022.

Länsi-Uudenmaan sote- hanketta toteutetaan Tulevaisuuden sote- keskushankkeessa, Rakenneshankkeessa ja ICT- ja tietojohdaminen hankkeessa. Kymmenen Länsi-Uudenmaan kunnan (C10) hankeorganisaatio perustettiin syksyllä, jolloin tehtiin myös nykytilan kartoitusta ja luotiin pohjaa laajan hankekokonaisuuden toteuttamiselle.

Talous

Sosiaali- ja terveystoimen sitova toimintakate toteutui 103,3 prosenttisesti ylittäen talousarvion 1 027 000 eurolla. Tästä puolet (517 000 euroa) on erikoissairaanhoidon kustannusten kasvua johtuen koronaepidemiasta ja tulevaan sote-uudistukseen liittyvästä alijäämän kattamisen velvoitteesta. Erikoissairaanhoidon ylittymistä ei voitu ennakoida toimintavuoden aikana, sillä HUS ilmoitti lopulliset tilinpäätöserät vasta 26.1.2021. Sotehallinnon, sosiaalipalvelujen, vanhuspalvelujen, terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon sitovat toimintakatteet ylittivät talousarvion, suun terveydenhuollon sitova toimintakate alitti talousarvion.

Vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden toimintakate kasvoi vuonna 2020 10,7 % (3,2 Meur). Koronaepidemiasta johtuviin kuluihin tulosalueille myönnettiin yhteensä 825 000 euron lisämääräraha. Lopulliset toimialan oman toiminnan koronakulut olivat 819 000 euroa, kun erikoissairaanhoidon kuluja ei oteta huomioon. Tulosalueiden koronakulujen kooste **liitteenä**.

Valiokunnan 17.2. kokouksen jälkeen sosiaalipalvelujen tilinpäätöslukua on oikaistu 12 480 eurolla, kun kaupungin pankkitilejä on vielä täsmäytetty ja sosiaalipalveluille on kirjattu tuloksi 12 480 euroa pakolaiskorvausten osalta.

Muita keskeisiä huomioita toimialan taloudesta vuonna 2020:

- sotehallinnon toimintakate ylittyi 33 000 eurolla (4,9 %) johtuen eläkemenooperusteisen maksun virheellisestä budjetoinnista
- lastensuojelun menot kasvoivat 34 %:lla eli 348 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna
- vammaispalveluissa henkilökohtaisten avustajien kulut kasvoivat 74 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna. Syynä tähän on asiakasmäärän kasvu ja työnantajamallin käytön väheneminen, jonka myötä ostopalvelun määrä on lisääntynyt
- kehitysvammahuollon menot kasvoivat 133 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna johtuen asumispalvelujen menojen kasvusta
- työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi 117 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna

- sosiaalipalvelujen henkilöstökulut kasvoivat yhteensä 15 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna johtuen mm. ylitoista liittyen lastensuojelun kasvaneeseen työmäärään. Vuoden 2020 talousarvioon verrattuna henkilöstökulut ylittyivät 139 000 eurolla johtuen mm. vuoden 2020 vakinaistetun sosiaalityöntekijän henkilöstökulujen puutteellisesta budjetoinnista sekä perheneuvolan kasvaneista henkilöstökuluista. Henkilöstökulujen budjetointia on tarkistettu vuoden 2021 budjetissa nykytasoa vastaavaksi
- vanhuspalvelujen sitova toimintakate ylitti talousarvion 80 000 eurolla (0,9 %) johtuen kotihoidon kasvaneista henkilöstökuluista. Keskeisenä syynä tähän oli pitkittyneet sairauslomat ja sijaispuutteen vuoksi vakinaisen henkilöstön tekemät ylityöt. Myös koronaepidemia vaikutti sijaisten saatavuuteen
- terveydenhuollon sitova toimintakate ylitti talousarvion 53 000 eurolla (1,1 %). Syinä tähän on koronasta johtuneet lääkärien henkilöstökulujen lisääntyminen 28 000 eurolla ja lääkärien koulutuskorvauksien puuttuminen 13 000 euron osalta. Aineissa ja tarvikkeissa maksuttoman hoitotarvikejakelun kulut kasvoivat noin 18 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna.
- Suun terveydenhuollon sitova toimintakate alitti talousarvion 157 000 eurolla. Henkilöstömenot toteutuivat arvioitua alhaisempina johtuen henkilöstön saatavuusongelmista.

Sosiaali- ja terveysjohtaja Ulla Tikkanen:

Valiokunta hyväksyy tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja strategisten tavoitteiden toteuman vuodelta 2020 liitteiden mukaisesti ja lähettää ne edelleen KH:n käsittelyyn.

...

Päivitetyt liitteet Tilinpäätös ja toimintakertomus 2020 ja Kooste sosiaali- ja terveystoimen koronakuluista 2020 liitetään osaksi pöytäkirjaa.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet:

Liite 1: Tilinpäätös ja toimintakertomus 2020

Liite 2: Strategisten tavoitteiden toteuma 2020

Liite 3: Kooste sosiaali- ja terveystoimen koronakuluista 2020

Oheismateriaali:

Jakelu:

Kaupunginhallitus